

Lovforslag nr. L 93. Fremsat den 11. december 2008 af minister for ligestilling (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd

(Kønssammensætning i offentlige udvalg m.v.)

§ 1

I lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 1095 af 19. september 2007, som ændret ved lov nr. 387 af 27. maj 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 1, 2. pkt., udgår »og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet«.
2. I § 9, stk. 3, 1. pkt., ændres to steder »kan« til: »skal«.
3. I § 10 a, stk. 1, 2. pkt., udgår »og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet«.
4. I § 10 a, stk. 3, 1. pkt., ændres »og som er anført på den liste, som ministeren for ligestilling

fastsætter i medfør af stk. 4« til: »og hvis sammensætning er reguleret i lovgivningen«.

5. § 10 a, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Stk. 3 omfatter ikke udvalg m.v., som træffer generelle eller konkrete afgørelser.«

6. I § 12, stk. 1, 2. pkt., udgår »og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet«.

7. I § 12, stk. 4, 1. pkt., ændres to steder »kan« til: »skal«.

8. I § 13, stk. 1, ændres »hvert tredje år inden den 1. november« til: »hvert andet år inden den 1. september«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. maj 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at skabe en mere effektiv regulering af køns sammensætningen af udvalg og bestyrelser m.v. i stat, regioner og kommuner overfor organisationer og myndigheder, som ikke lever op til loven, dvs. at de undlader at indstille både en kvinde og en mand eller undlader at give en saglig begrundelse for den manglende indstilling. Desuden ændres indstillingsprocedurerne ved ulige antal indstillinger til udvalg og bestyrelsesposter, så der bliver mulighed for i praksis af få sammensat udvalg og bestyrelser m.v. kønsmæssigt mere ligeligt. Dette vil med lovforslaget gælde ens for ministernedsatte udvalg m.v. og visse bestyrelser i den statslige forvaltning.

Samtidig foretages en mindre ændring i forhold til ressortministerens indberetningspligt af sammensætningen af de bestyrelser m.v., der er omfattet af § 11, stk. 1 i lov om ligestilling af kvinder og mænd. Således kan der gives oplysninger om bestyrelsessammensætning i forbindelse med redegørelser for ligestilling (ligestillingsredegørelserne) efter ligestillingslovens § 5 hvert andet år inden den 1. september, i modsætning til gældende regler, hvor ressortministeren skal indberette hvert tredje år. Det vil sige, at ressortministeren får mulighed for at samle alle ligestillingsoplysninger i en redegørelse.

Lovforslaget skal desuden sikre større grad af klarhed over reglerne om kommunale og regionale udvalgs køns sammensætning efter ligestillingslovens § 10 a. Med lovændringen foreslås det præciseret, hvilke udvalg m.v. kommunalbestyrelsen og regionsrådet ved en enstemmig beslutning kan lade fungere uden de pågældende medlemmer. Dette gælder udvalg m.v., hvis sammensætning er reguleret ved lovgivningen, og som ikke træffer konkrete eller generelle afgørelser. Ligestillingsministeren offentliggør løbende en liste over de udvalg m.v., hvis sammensætning er reguleret i lovgivningen, som træffer konkrete eller generelle afgørelser og som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet altså ikke kan lade fungere uden

visse medlemmer. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 og 5.

2. Gældende ret

2.1. Statslige udvalgs kønsmæssige sammensætning i ligestillingsloven

Loven omfatter offentlige udvalg, kommissioner og lignende, nedsat af en minister, til at forberede fastsættelse af regler eller planlægning af samfundsmæssig betydning. Udvalg m.v. bør have en ligelig sammensætning af kvinder og mænd. Myndigheder og organisationer skal indstille både kvinder og mænd til alle poster. I tilfælde af ulige antal medlemmer skal der indstilles én mere af det ene køn end af det andet. Ressortministeren bestemmer, hvem der skal være medlem.

Indstillingsreglerne kan fraviges, hvis der foreligger særlige grunde. Den påtænkte sammensætning indberettes inden beskikkelse af medlemmerne til ministeren for ligestilling, som herved får mulighed for at drøfte sammensætningen med ressortministeren. Hvis sammensætningen ikke er ligelig, kan ligestillingsministeren anmode ressortministeren om en begrundelse og i særlige tilfælde anmode om en fornyet sammensætning.

2.2. Kommunale og regionale udvalgs kønsmæssige sammensætning i ligestillingsloven er følgende

Myndigheder eller organisationer skal stille forslag om en kvinde og en mand til et udvalg m.v., der udpeges af kommunalbestyrelse eller regionsråd. I tilfælde af ulige antal medlemmer skal der indstilles én mere af det ene køn end af det andet. Tilsvarende gælder, hvor myndigheder eller organisationer efter lovgivningen skal udpege medlemmer til sådanne udvalg m.v.

Myndigheder og organisationer kan fravige bestemmelsen, hvis der foreligger særlige grunde. Hvis en myndighed eller organisation ikke indstiller en kvinde og en mand, og hvis kommunalbestyrelse eller regionsråd ikke kan acceptere begrundelsen for fravigelse af dette, kan en enig kommunalbestyrelse eller

F. t. l. vedr. ligestilling af kvinder og mænd

regionsråd beslutte, at et udvalg m.v. kan fungere uden det pågældende medlem.

For udvalg, hvis sammensætning er reguleret i anden lovgivning, og hvor udvalget skal træffe generelle og konkrete afgørelser, og det af retssikkerhedsmæssige årsager er afgørende, at myndigheden eller organisationen er repræsenteret i udvalget, har kommunalbestyrelsen eller regionsrådet ikke ovennævnte mulighed for at beslutte, at udvalget skal fungere uden det pågældende medlem.

Hvilke udvalg, der er tale om, fremgår af en liste, som udarbejdes efter forhandling med vedkommende minister. Listen anvendes for at sikre, at udvalg m.v., som træffer generelle eller konkrete afgørelser, ikke fungerer uden den ved lov fastsatte sammensætning.

For kommunalt eller regionalt nedsatte udvalg, som andre organisationer eller myndigheder indstiller eller udpeger medlemmer til, og hvor sammensætningen ikke er reguleret i lovgivningen, men overladt til kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, kan kommunalbestyrelsen eller regionsrådet efter gældende regler ved flertalsbeslutning indskrænke antallet af medlemmer.

2.3. Indberetning af kønssammensætningen af bestyrelsesposter i den statslige forvaltning m.v. i ligestillingsloven

Loven foreskriver, at hvis bestyrelsen m.v. som nævnt i § 11 helt eller delvis udpeges af en minister, skal de myndigheder eller organisationer, der indstiller et medlem til bestyrelsen m.v., foreslå både en kvinde og en mand. I tilfælde af ulige antal medlemmer skal der indstilles én mere af det ene køn end det andet. Tilsvarende gælder, hvor myndigheden eller organisationen efter lovgivningen skal udpege medlemmer. Ministeren afgør, hvem der skal udpeges som medlem. Myndigheden eller organisationen kan fravige bestemmelsen i stk. 1, hvis der foreligger særlige grunde, og skal i så fald samtidig angive en begrundelse herfor. Dette gælder ikke, hvis medlemmer af bestyrelsen m.v. helt eller delvis vælges ved direkte afstemning. Hvis myndigheder og organisationer ikke udpeger eller indstiller medlemmer i overensstemmelse med stk. 1, kan ressortministeren beslutte, at bestyrelsen m.v. kan fungere uden det eller de pågældende medlemmer. Det samme gælder, hvis ministeren ikke kan acceptere en begrundelse for at fravige hovedreglen om, at der skal indstilles både en kvinde og en mand.

Loven foreskriver desuden, at ressortministeren hvert tredje år inden den 1. november skal indberette kønssammensætningen af bestyrelsesposter i den offentlige forvaltning m.v. til ministeren for ligestilling.

Bestyrelser m.v. skal efter anmodning give ressortministeren oplysninger om kønssammensætningen af bestyrelsen m.v. Ressortministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvordan og på hvilket tidspunkt disse oplysninger skal gives. Hvis der er tvivl om, hvorvidt en bestyrelse m.v. er omfattet af bestyrelsesposter i den offentlige forvaltning m.v., træffer ressortministeren afgørelse herom.

3. Lovforslagets indhold

3. 1. Indstilling af medlemmer til offentlige udvalg, kommissioner og lign.

For at sikre mulighed for en ligelig kønssammensætning i ministernedsatte udvalg m.v., foreslås en mindre ændring i reglerne om indstilling af kvinder og mænd. Myndigheder og organisationer foreslås således i tilfælde af ulige antal medlemmer at skulle indstille lige mange kvinder og mænd, dvs. at hvis der skal udpeges 3 medlemmer til et udvalg, skal der indstilles 2 kvinder og 2 mænd. Herefter beslutter ressortministeren, hvilke 3 medlemmer der skal udpeges.

3. 1.2. Kønssammensætning i offentlige udvalg, kommissioner og lign.

Kvindens andel af statslige udvalg m.v. har i perioden 2000-2007 ligget mellem 35 % og 42 %. Tallet dækker over sammensætningen i nynedsatte udvalg, og udvalg hvor der er sket væsentlige ændringer i medlemssammensætningen, som bliver indberettet til ministeren for ligestilling. Myndigheder og organisationer skal leve op til lovens krav, om at indstille både en kvinde og en mand eller give en saglig begrundelse for en fravigelse af denne hovedregel.

Det foreslås derfor, at hvis myndigheder og organisationer ikke følger gældende regler, skal udvalg m.v. fungere uden de pågældende medlemmer. Det er således hensigten med forslaget, at organisationerne og andre, som har ret til at indstille medlemmer, skal gøre en indsats for at indstille både en kvinde og en mand og hermed medvirke til at forbedre kvinders og mænds mulighed for indflydelse samt synliggøre både kvinder og mænds kvalifikationer og talent.

Det vil som hidtil være en forudsætning for at blive udpeget som medlem af et udvalg m.v., at medlemmet har den nødvendige sagkundskab og relevante kvalifikationer. Derfor fastholdes muligheden for at fravige kravet om en ligelig kønssammensætning, hvis der er saglige grunde hertil.

Med ændring af ligestillingsloven foreslås det at skærpe de indstillende organers fokus både på kvinder og mænds kompetencer. Samtidig bliver det med lovforslaget tydeligt, at ansvaret for at finde kvalificerede

kandidater af begge køn påhviler organisationerne. Med den foreslåede ændring skal ressortministeren alene vurdere, om de indstillende parter har fulgt indstillingsproceduren korrekt eller har givet en saglig begrundelse for at fravige reglerne. Hvis ressortministeren ikke kan acceptere indstillingen eller begrundelsen for en fravigelse af reglerne, skal udvalg m.v. fungere uden det pågældende medlem.

3.1.3. Indstilling af medlemmer til kommunale og regionale udvalg m.v.

For at sikre mulighed for en ligelig kønssammensætning i kommunale og regionale udvalg m.v., foreslås en mindre ændring i reglerne om indstilling af kvinder og mænd. Myndigheder og organisationer foreslås således i tilfælde af ulige antal medlemmer, at skulle indstille lige mange kvinder og mænd, dvs. at hvis der skal udpeges 3 medlemmer til et udvalg, skal der indstilles 2 kvinder og 2 mænd. Herefter beslutter regionsrådet eller kommunalbestyrelsen, hvilke 3 medlemmer der skal udpeges.

3.1.4. Kønssammensætning af kommunale og regionale udvalg m.v.

Ministerens for ligestillings løbende kontakt med myndighederne viser, at der er manglende kendskab til reglerne med hensyn til, i hvilke udvalg m.v. kommunalbestyrelsen eller regionsrådet kan beslutte, at en myndighed eller organisation ikke skal være repræsenteret. Det er hensigtsmæssigt, at myndigheder har klare retningslinjer, når de skal vurdere, om et udvalg kan fungere uden det pågældende medlem. Derfor afskaffes listen over, hvilke udvalg m.v. der kan fungere uden det pågældende medlem jf. ligestillingslovens § 10, stk. 4.

Der foreslås i stedet en (negativ) liste over de udvalg, hvor myndigheder og organisationer skal være repræsenteret, hvis sammensætning er fastsat i lovgivningen og som træffer generelle eller konkrete afgørelser. For disse udvalg m.v. giver ligestillingsloven ikke mulighed for, at kommunalbestyrelsen eller regionsrådet kan træffe beslutning om at lade udvalget m.v. fungere uden visse medlemmer. De udvalg m.v., hvis sammensætning er fastsat i lovgivningen og som ikke træffer konkrete eller generelle afgørelser, vil ikke stå på den nævnte liste. Disse udvalg m.v. kan fungere uden det pågældende medlem, hvis en enig kommunalbestyrelse eller regionsråd beslutter det.

3.1.5. Indstilling til visse bestyrelsesposter i den statslige forvaltning m.v.

For at sikre mulighed for en ligelig kønssammensætning i statslige bestyrelser, som er omfattet af lo-

ven, foreslås en mindre ændring i reglerne om indstilling af kvinder og mænd. Myndigheder og organisationer foreslås således i tilfælde af ulige antal medlemmer at skulle indstille lige mange kvinder og mænd, dvs. at hvis der skal udpeges 3 medlemmer til en bestyrelse, skal der indstilles 2 kvinder og 2 mænd. Herefter beslutter ressortministeren, hvilke 3 medlemmer der skal udpeges.

3.1.6. Kønssammensætning ved besættelse af visse bestyrelsesposter i den statslige forvaltning m.v.

Reguleringen af den kønsmæssige sammensætning ved besættelse af visse bestyrelsesposter, som helt eller delvis udpeges af en minister, skal ses i snæver sammenhæng med de ministeredsatte offentlige udvalg. Motiverne bag disse bestemmelser har siden lovens vedtagelse i 2000 været, at kvinder og mænd skulle have lige muligheder for at være repræsenteret og få indflydelse på væsentlige samfundsmæssige beslutninger.

Derfor findes det naturligt at ændre § 12, stk. 4, om at bestyrelser m.v. kan fungere uden de pågældende medlemmer, hvis en myndighed eller en organisation ikke kommer med en saglig begrundelse, når § 9, stk. 3, om at udvalg og kommissioner m.v. kan fungere uden de pågældende medlemmer, hvis de ikke kommer med en saglig begrundelse, ændres. Der vil ikke ske en ændring i reglerne om anvendelsesområde for henholdsvis bestyrelser i den statslige forvaltning og bestyrelser for selvejende institutioner m.v. eller muligheden for at fravige udgangspunktet, om at organisationer og myndigheder skal indstille en af hvert køn, hvis der foreligger en saglig begrundelse.

Det er desuden fortsat en forudsætning for at blive udpeget som medlem af en bestyrelse m.v., at medlemmet har den nødvendige sagkundskab og relevante kvalifikationer.

3.1.7. Indberetning af sammensætningen af de bestyrelser m.v., der er omfattet af § 11, stk. 1

Ændring af indberetningspligten for visse offentlige bestyrelser skal begrænse den administrative byrde, så ressortministrene har mulighed for at lave en samlet indberetning på deres område gennem ligestillingsredegørelserne hvert andet år. Samtidig skal anvendelsen af ligestillingsredegørelse som værktøj sikre større fokus på kønssammensætningen i bestyrelser m.v. som en integreret del af ligestillingsindsatsen. Dermed forventes det, at kønssammensætningen i bestyrelser får mere opmærksomhed. Ligestillingsministeren og de enkelte ressortministre vil således gennem indberetning få mulighed for at følge udviklingen

sammen med øvrig overvågning af den offentlige sektors ligestillingsarbejde.

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Forslag til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd er blevet relevantstestet og ligestillingsvurderet.

Det samlede lovforslag forventes at fremme ligestilling mellem kvinder og mænd. Med foreslaget ændres ligestillingsloven således til, at pladsen skal stå tom i udvalg, hvis der ikke indstilles både en kvinde og en mand, eller gives en saglig begrundelse for, hvorfor indstillingskravet ikke kan opfyldes. Hermed overlades der en mindre grad af skøn til de indstillende myndigheder, og det indskræpes, at de indstillende organisationer, som udgangspunkt har et klart ansvar for at indstille både en kvinde og en mand til udvalgsposten.

Kønsfordelingen i ministernedsatte udvalg er i dag ikke lige. Kvinder udgjorde i 2007 42 %. Med en præcisering af reglerne får både kvinder og mænd styrket muligheden for at kunne deltage i udvalgsarbejde på lige fod.

Den del af lovforslaget, som indebærer en ændring af indberettelsesfrekvensen er en administrativ lettelse. Lovændringen betyder, at indberetningsfrekvensen, som er hvert tredje år, ændres til hvert andet år, således at der kan indberettes samtidig med de lovpåkrævede ligestillingsredegørelser. Indberetning i den »normale gænge« vil sikre større fokus på kønsomsættningen i udvalg, som en integreret del af ligestillingsindsatsen. Dermed får kønsomsættningen i udvalg også mere offentlig og politisk opmærksomhed.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer

Forslaget har været i høring hos: Ligestillingsnævnet, KVINFO, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, Dansk Arbejdsgiverforening, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Kristelig Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Akademikernes Centralorganisation, Kristelig Fagbevægelse, Ledernes Hovedorganisation, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Advokatrådet, Danske Advokater, Dommerforeningen, Institut for Menneskerettigheder, Kvinderådet, Koordinationen for Kvinde- og Kønsforskning, Netværk for forskning om mænd og maskulinitet, Kvinderådet og Dansk Kvindesamfund.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Indstillingsproceduren for myndigheder og organisationer ved ministernedsatte udvalg m.v. har sin oprindelse i lov nr. 157 af 24. april 1985 om ligestilling af kvinder og mænd ved udpegning af medlemmer til offentlige udvalg, kommissioner o. lign. Efter gældende ret skal organisationer foreslå i alt 3 personer, en mere af det ene køn end det andet. For at gøre reglerne mere ensartede og give ressortministeren større valgmulighed ved ulige antal udvalgsmedlemmer, foreslås det, at der skal indstilles 2 kvinder og 2 mænd, hvis organisationer m.v. skal besætte 3 poster i udvalg m.v. Ressortministerens mulighed for i praksis at sammensætte udvalget ligeligt bliver således øget, da listen over mulige medlemmer med forslaget bliver ligeligt sammensat. Mulighed for dispensation med saglig begrundelse jf. ligestillingslovens § 9, stk. 2 vil være uændret.

Til nr. 2

Det foreslås, at § 9, stk. 3, ændres, så ressortministeren skal beslutte, at en post skal være ubesat, hvis der ikke indstilles begge køn, eller hvis begrundelsen for fravigelsen af indstillingsreglerne ikke kan accepteres. Bestemmelsen skal skærpe konsekvenserne for en myndighed eller organisation, som ikke overholder indstillingsreglerne, og skabe yderligere incitament for de indstillende parter til at finde både en kvinde og en mand, som har de rette kvalifikationer.

Der foreslås at myndigheder og organisationer tager stilling til hvilke kompetencer, der kræves til po-

sten. Det kan være et spørgsmål, om en leder skal deltage, fordi det er påkrævet, at der kan træffes beslutninger, eller om en ekspert kan deltage, som måske har mere viden på feltet eventuelt med et beslutningsmandat. Myndigheder og organisationer får hermed ansvaret for at gennemtænkte deres mulighed for at indstille både en kvinde og en mand på et individuelt og organisatorisk plan.

Til nr. 3

Indstillingsreglerne for myndigheder, organisationer, kommunale og regionale udvalg m.v. svarer til bestemmelsen i ligestillingslovens § 9, stk. 1 for de ministernedsatte udvalg. For at gøre reglerne mere ensartede og give kommunalbestyrelsen og regionsråd større valgmulighed ved ulige antal udvalgsmedlemmer, foreslås det, at der skal indstilles 2 kvinder og 2 mænd, hvis 3 personer skal udpeges og så fremdeles jf. ligestillingslovens § 10 a, stk. 1.

Til nr. 4 og 5

Bestemmelsen i ligestillingslovens § 10 a blev indført i 2006 ved lov nr. 452 af 22. maj 2006 efter samme model som indberetningspligten på det statslige område af kønssammensætningen i offentlige udvalg m.v. jf. ligestillingslovens § 9, stk. 1. Hensigten var at skabe de samme rammer på det regionale og kommunale område, som i staten under hensyn til kommunalbestyrelsens henholdsvis regionsrådets karakter af folkevalgte organer, der er underkastet reglerne i loven om kommunernes styrelse henholdsvis regionsloven om valg af medlemmer til udvalg, råd, bestyrelser m.v. På baggrund af dette særlige forhold indførtes i

stk. 3 en bestemmelse om, at udvalg m.v., som var anført på en liste, som efter stk. 4 var forhandlet med ressortministrene, kunne fungere uden de pågældende medlemmer, indstillet af myndighed eller organisation.

Listen omfatter alene udvalg m.v. nedsat af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, hvis eksistens og sammensætning er reguleret i lovgivningen, og som ikke træffer konkrete eller generelle afgørelser.

Det har dog efterfølgende vist sig at være mere hensigtsmæssigt at udarbejde en liste over udvalg m.v., som har det som en del af deres virksomhed at træffe konkrete eller generelle afgørelser, og hvor den af lovgivningsmagten fastsatte sammensætning af udvalget m.v. derfor af retssikkerhedsmæssige grunde bør respekteres. Som eksempler på sådanne udvalg m.v. kan nævnes boligkommissioner, huslejenævn, byfornyelsesnævn og beredskabskommissioner.

Der er tale om en afgrænsning af de udvalg, hvor der skal være medlemsrepræsentation uanset den kønsmæssige sammensætning. Listen udarbejdes af ministeren for ligestilling og ændres løbende efter indberetning fra ressortministerierne. Ministerierne skal ved udarbejdelse af lovforslag og ophævelse af bestemmelser om udvalg m.v. vurdere, om der er tale om et udvalg m.v., som er omfattet af bestemmelsen og som skal på listen over udvalg m.v., som fraviger reglen om ligelig sammensætning efter stk. 3. Hvis der foreligger et sådan udvalg m.v., skal minister for ligestilling orienteres. Listen vil ligge på minister for ligestillings hjemmeside: www.lige.dk.

Alle udvalg m.v. bør være ligeligt sammensat, med mindre der foreligger saglig grunde for en fravigelse efter stk. 2.

Såvel efter de gamle som efter de nye regler kan kommunalbestyrelsen eller regionsrådet ved enstemighed træffe beslutning om, at udvalget m.v. kan fungere uden det pågældende medlem. Dette gælder udvalg m.v., hvis sammensætning er reguleret i lovgivningen, og som ikke træffer konkrete eller generelle afgørelser jf. ligestillingslovens § 10 a, stk. 3.

Ligeledes er det fortsat gældende for kommunalt eller regionalt nedsatte udvalg, at kommunalbestyrelsen eller regionsrådet ved flertalsbeslutning kan indskrænke antallet af medlemmer. Dette gælder for andre organisationer eller myndigheder, som indstiller eller udpeger medlemmer til disse udvalg. Det er forudsat, at det er fuldt ud sagligt for kommunalbestyrelsen eller regionsrådet at træffe en sådan beslutning med henvisning til, at vedkommende myndighed eller organisation ikke har indstillet en person af hvert køn. For udvalg, hvis sammensætning er reguleret i lovgiv-

ningen, men som træffer konkrete eller generelle afgørelser, bør den fastsatte sammensætning af udvalget m.v. respekteres af retssikkerhedsmæssige grunde, hvorfor loven ikke giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen eller regionsrådet kan træffe beslutning om at lade udvalget m.v. fungere uden visse medlemmer jf. ligestillingslovens § 10 a, stk. 3, jf. § 10 a, stk. 4.

Til nr. 6

De nuværende regler for indstillingsproceduren for myndigheder og organisationer ved udpegning af medlemmer til bestyrelsesposter m.v. efter ligestillingslovens § 11, svarer til bestemmelsen i ligestillingslovens § 9, stk. 1 om statslige udvalg. Det fremgår af reglerne, at hvis der skal stilles foreslag om flere medlemmer, skal der foreslås lige mange kvinder og mænd og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet. For at gøre reglerne mere ensartede og give ressortministeren større valgmulighed ved ulige antal bestyrelsesmedlemmer m.v., foreslås det, at reglerne ændres, således at der skal indstilles 2 kvinder og 2 mænd, hvis der skal udpeges 3 personer til en bestyrelse og så fremdeles.

Til nr. 7

Hvis der ikke foreligger særlige grunde for at fravige indstillingsreglerne, og de indstillende organisationer m.v. ikke indstiller både kvinder og mænd, skal ressortministeren beslutte, at bestyrelsen skal fungere uden de pågældende medlemmer. Ansvaret for at foretage en korrekt indstilling eller komme med en konkret saglig begrundelse for, at fravige udgangspunkter bliver dermed skærpet i forhold til myndigheder og organisationer. De indstillende parter har dermed et selvstændigt ansvar for, at både kvinder og mænd bliver repræsenteret ved at gennemgå indstillingsprocedurerne med et kritisk blik, hver gang der skal indstilles medlemmer.

Gældende regler om, at det alene er bestyrelser m.v., der helt eller delvist udpeges af en minister, der er omfattet af ligestillingslovens § 12, stk. 1 fastholdes. Det er således ligegyldigt, om der er tale om statslige forvaltningsinstitutioner eller selvejende institutioner med mindre bestyrelsen sammensættes i henhold til vedtægter el. lign.

Til nr. 8

Indberetning efter § 13, stk. 1, af sammensætningen af statslige bestyrelser m.v., der er omfattet af § 11, stk. 1, som i dag skal ske hvert tredje år inden den 1. november, foreslås ændret til at skulle følge redegørelser for ligestilling, og således at skulle indberettes

hvert andet år inden den 1. september. Da loven foreslås at træde i kraft den 1. maj 2009, skal ressortministeren første gang indberette den 1. september 2009. Ændringen er foretaget, så den enkelte ressortminister kan anvende ligestillingsredegørelserne som indberetningsinstrument. Ligestillingsredegørelserne er en forpligtelse for ministerier, statslige institutioner og statslige virksomheder til at udarbejde en redegørelse om ligestilling efter ligestillingslovens § 5. Det vil

forenkle indberetningsproceduren for det enkelte ministerium og skabe et bedre billede af den kønsmæssige ligestillingsstatus på det enkelte ministerområde.

Der er fortsat ingen formkrav i loven til institutioner, myndigheder eller selskaber m.v., som indberetter til ressortministeren.

Til § 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. maj 2009.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 9. Myndigheder eller organisationer, der skal stille forslag om et medlem af udvalg m.v. som nævnt i § 8, skal foreslå både en kvinde og en mand. Hvis der skal stilles forslag om flere medlemmer, skal der foreslås lige mange kvinder og mænd og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet. Tilsvarende gælder, hvor myndigheden eller organisationen efter lovgivningen skal udpege medlemmer. Ministeren afgør, hvem der skal beskikkes som medlem og skal i den forbindelse tilstræbe en ligelig kønssammensætning.

Stk. 2. Myndigheden eller organisationen kan fravige bestemmelsen i stk. 1, hvis der foreligger særlige grunde. Myndigheden eller organisationen skal i så fald samtidig angive begrundelsen herfor

Stk. 3. Hvis myndigheder og organisationer m.v. ikke udpeger eller indstiller medlemmer i overensstemmelse med stk. 1, kan ressortministeren beslutte, at udvalget, kommissionen m.v. kan fungere uden de pågældende medlemmer. Det samme gælder, hvis ministeren ikke kan acceptere en begrundelse i henhold til stk. 2 for at fravige bestemmelsen i stk. 1.

Lovforslaget

§ 1

I lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 1095 af 19. september 2007, som ændret ved lov nr. 387 af 27. maj 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 1, 2. pkt., udgår »og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet«.

2. I § 9, stk. 3, 1. pkt., ændres to steder »kan« til: »skal«.

§ 10 a. For at fremme ligestilling af kvinder og mænd skal myndigheder eller organisationer, der stiller forslag om et medlem af udvalg m.v., der skal udpeges af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, foreslå både en kvinde og en mand. Hvis der stilles forslag om flere medlemmer, skal der foreslås lige mange kvinder og mænd, og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet. Tilsvarende gælder, hvor myndigheder eller organisationer efter lovgivningen skal udpege medlemmer til udvalg m.v., der nedsættes af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet.

Stk. 2. Myndigheden eller organisationen kan fravige bestemmelsen i stk. 1, hvis der foreligger særlige grunde. Myndigheden eller organisationen skal i så fald samtidig angive begrundelsen herfor.

Stk. 3. Hvis myndigheder og organisationer ikke udpeger eller indstiller medlemmer i overensstemmelse med stk. 1, kan en enig kommunalbestyrelse eller et enig regionsråd beslutte, at et udvalg m.v., som er nedsat af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, og som er anført på den liste, som ministeren for ligestilling fastsætter i medfør af stk. 4, kan fungere uden de pågældende medlemmer. Det samme gælder, hvis kommunalbestyrelsen eller regionsrådet ikke kan acceptere en begrundelse i henhold til stk. 2 for at fravige bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 4. Ministeren for ligestilling fastsætter efter forhandling med vedkommende ministre en liste over, hvilke udvalg m.v., hvis sammensætning er reguleret i lovgivningen, og som ikke træffer generelle eller konkrete afgørelser, der er omfattet af stk. 3.

§ 12. Hvis bestyrelsen m.v. som nævnt i § 11 helt eller delvis udpeges af en minister, skal de myndigheder eller organisationer, der indstiller et medlem til bestyrelsen m.v., foreslå både en kvinde og en mand. Hvis der skal stilles forslag om flere medlemmer, skal der foreslås lige mange kvinder og mænd og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet. Tilsvarende gælder, hvor myndigheden eller organisationen efter lovgivningen skal udpege medlemmer. Ministeren afgør, hvem der skal udpeges som medlem.

3. I § 10 a, stk. 1, 2. pkt., udgår »og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet«.

4. I § 10 a, stk. 3, 1. pkt., ændres »og som er anført på den liste, som ministeren for ligestilling fastsætter i medfør af stk. 4« til: »og hvis sammensætning er reguleret i lovgivningen«.

5. § 10 a, stk. 4, affattes således:
»Stk. 4. Stk. 3 omfatter ikke udvalg m.v., som træffer generelle eller konkrete afgørelser.«

6. I § 12, stk. 1, 2. pkt., udgår »og i tilfælde af ulige antal én mere af det ene køn end af det andet«.

Bilag til f. t. l. vedr. ligestilling af kvinder og mænd

Stk. 2. Myndigheden eller organisationen kan fravige bestemmelsen i stk. 1, hvis der foreligger særlige grunde, og skal i så fald samtidig angive en begrundelse herfor.

Stk. 3. Stk. 1 gælder ikke, hvis medlemmerne af bestyrelsen m.v. helt eller delvis vælges ved direkte afstemning.

Stk. 4. Hvis myndigheder og organisationer ikke udpeger eller indstiller medlemmer i overensstemmelse med stk. 1, kan ressortministeren beslutte, at bestyrelsen m.v. kan fungere uden det eller de pågældende medlemmer. Det samme gælder, hvis ministeren ikke kan acceptere en begrundelse i henhold til stk. 2 for at fravige bestemmelsen i stk. 1.

§ 13. Ressortministeren skal hvert tredje år inden den 1. november indberette sammensætningen af de bestyrelser m.v., der er omfattet af § 11, stk. 1, til ministeren for ligestilling.

Stk. 2. Bestyrelser m.v., der er omfattet af § 11, skal efter anmodning give ressortministeren oplysninger om kønssammensætningen af bestyrelsen m.v. Ressortministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvordan og på hvilket tidspunkt disse oplysninger skal gives.

Stk. 3. Hvis der er tvivl om, hvorvidt en bestyrelse m.v. som nævnt i § 11 er omfattet af indberetningspligten, træffer ressortministeren afgørelse herom.

7. I § 12, stk. 4, 1. pkt., ændres to steder »kan« til: »skal«.

8. I § 13, stk. 1, ændres »hvert tredje år inden den 1. november« til: »hvert andet år inden den 1. september«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. maj 2009.

Til lovforslag nr. L 93. Skriftlig fremsættelse (11. december 2008)

Minister for ligestilling (Karen Jespersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd (Kønssammensætning i offentlige udvalg m.v.)

(Lovforslag nr. L 93).

Lovforslaget skal skabe en mere effektiv regulering af kønssammensætningen af minister-nedsatte udvalg m.v., ved at ministre fremover skal (i stedet for kan) lade en udvalgspost stå tom, hvis indstillende organisationer eller myndigheder ikke enten a) indstiller både en kvinde eller en mand eller b) giver en saglig begrundelse for undladelsen.

Dette skal ligeledes gælde for bestyrelsesposter, som har en tilsvarende bestemmelse om indstillinger af medlemmer til bestyrelsesposter fra myndigheder og organisationer, som helt eller delvist udpeges af en ressortminister.

Tidsintervallet for indberetning af kønssammensætningen i statslige bestyrelser (ikke minister-nedsatte udvalg, der rapporteres løbende) ændres, så det følger ligestillingsredegørelserne, dvs. hvert andet år i stedet for hver tredje år.

Der foretages en mindre ændring af reglerne om kommunale og regionale udvalgs kønssam-

mensætning. Ligestillingsministeren udarbejder en liste over de udvalg m.v., som træffer konkrete eller generelle afgørelser, og hvis sammensætning er fastsat ved lov, hvorfor myndigheder og organisationer skal være repræsenteret af retssikkerhedsmæssige grunde. Hvis et udvalg m.v. ikke står på denne liste kan en enig kommunalbestyrelse eller regionsråd lade udvalget m.v. fungere uden det pågældende medlem.

Endelig ændres indstillingsproceduren ved udpegning af ulige antal medlemmer til udvalg og bestyrelser. Myndigheder og organisationer skal i tilfælde af ulige antal medlemmer indstille lige mange kvinder og mænd, dvs. at hvis der f.eks. skal udpeges 3 medlemmer til et udvalg, skal der indstilles 2 kvinder og 2 mænd. Herefter beslutter ressortministeren, henholdsvis regionsrådet eller kommunalbestyrelsen, hvilke 3 medlemmer, der skal udpeges. Herved sikre et reelt valg hos den besluttende myndighed.

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for stat eller erhvervsliv.

Lovforslaget træder i kraft den 1. maj 2009.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.